

ג. שביעית משמטת חיוב שבועה. ודוקא שבועת הלואה וכיוצא בה (וכגון שתבעו ערב שביעית והודה במקצת וכפר במקצת, וי"ל שאין השביעית משמטת מה שכפר, הלכך ס"ד שלא תשמט את השבועה על הכפירה. ערשב"א ור"ן), אבל שבועת שותפות וכדו' – אין שביעית משמטת, כשם שאינה משמטת את השותפות (רש"י ור"ד).

לפי תירוק אחד בר"י בן מגאש משמע לכאורה ששבועה דרבנן אין שביעית משמטתה.

דף מט

- צ. א. אחד מארבעת השומרים שנשבע לשקר – מתי הוא חייב להביא חומש וקרבן אשם לכפרתו?
ב. מתי שומר משלם תשלומי כפל?
ג. האם השומר שנשבע לשקר חייב משום 'שבועת ביטוי' (מלקות במויד וקרבן 'עולה ויורד' בשוגג)?
- א. השומר חייב בחומש ואשם כאשר נשבע לשקר בטענת פטור בזמן שלאמיתו של דבר הוא חייב, כגון שומר-חנם שפשע או שלח יד ונשבע שנגנב או אבד או נאנס; שומר-שכר שנגנב הפקדון הימנו או אבד, ונשבע שנאנס [וכן דין השוכר – לסתם משנתנו. ויש תנא הסובר שדינו כשומר-חנם]; שואל שנשבע שלא שאל – בכולם אם הודו מעצמם שנשבעו לשקר – חייבים חומש ואשם. אבל מפטור לפטור או מחיוב לחיוב – פטורים מחומש ואשם.
[וכן הדין בכל כפירת ממון של אדם, אם נשבע לשקר והודה – חייב קרן וחומש ואשם, ככתוב].
- ב. שומר חנם שטען טענת 'נגנב' (דוקא), והעידו העדים שהפקדון ברשותו – משלם כפל.
- ג. שומר שנשבע לשקר, באופנים שאין שם כפירת ממון המחייבתו אשם; לדברי רב, חייב משום שבועת ביטוי. ולדברי שמואל פטור מפני שאינו בלהבא. (וע' לעיל כה). ורבי אמי פטר מטעם אחר: שכל שבועה שהדיינים משיעים עליה – אין חייבים עליה משום שבועת ביטוי (נפש כי תשבע – מעצמה משמע). ורבי אלעזר חולק וסובר (כרב) שלעולם השומרים חייבים משום שבועת ביטוי מלבד אלו שכפרו ממון.

ברוך רחמנא דסייען